

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Petra Szaba **na neverejnom zasadnutí 23. augusta 2016** v trestnej veci obvineného J. S. a spol. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. d/, e/ Tr. zák. a iné, **o sťažnostiach obvinených J. S., M. R., I. H. a J. H.** proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 12. augusta 2016, sp. zn. 3Tp 21/2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených J. S., M. R., I. H. a J. H. **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 12. augusta 2016, sp. zn. 3Tp 21/2016 rozhodol tak, že

I. Podľa § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por., vzal do väzby obvinených J. S., I. H. a podľa § 71 ods. 1 písm. b/, Tr. por. M. R., a J. H. s tým, že väzba začala plynúť u

S. 10. augusta 2016 o 09.50 hod.,

H. 10. augusta 2016 o 11.00 hod.,

R. 10. augusta 2016 o 10.30 hod.,

H. 10. augusta 2016 o 07.45 hod.

a vykoná sa v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvinených S., R. a H. neprijal.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/, Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvinenými S., H., R. a H. neuložil.

Po vyhlásení uznesenia všetci obvinení zahlásili do zápisnice o výsluchu sťažnosť, ktorú H. iba neodôvodnil.

Podľa S. neexistuje priamy dôkaz, ktorý by ho usvedčoval zo skutku a že bol prítomný v dome H. st. H. ml. nepotvrdil či S., je ten, ktorý vyplatil peniaze za vraždu. J. a P. H. disponujú informáciami poskytnutými od inej osoby. Nie sú naplnené materiálne podmienky väzby. Skutočnosť, že mal v minulosti pomer s R. a popiera spáchanie skutku, nestačí na kolúznú väzbu. To, že majú byť vypočutí svedkovia, resp. navzájom konfrontovaní obvinení neznamená, že bude na nich pôsobiť. Predchádzajúce odsúdenia nie sú zákonným predpokladom väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Nešlo o násilnú, ale o majetkovú trestnú činnosť. V danom prípade sa jednalo o jednorazový skutok zo strany páchatel'a, v ktorom nie je možné pokračovať. Navrhoval prepustenie z väzby alternatívne prepustenie z väzby jej nahradením písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka.

H. namietala záver sudcu o dôvodnej obave z konania uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. Nie je pravdou, že bola návodcom na spáchanie obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy a nie je to preukázané relevantným dôkazným prostriedkom. Dôvody väzby sú neadresné a nepreukázané konkrétnou skutočnosťou. Ak mala finančné problémy, neprejavili sa trestnou činnosťou. Prokurátor jej nenavrhol väzbu aj podľa písm. c/ ods. 1 § 71 Tr. por. Kolúznym dôvodom väzby nemôže byť začiatok vyšetrovania, zložitosť dokazovania, rozpornosť tvrdení obvinených alebo len všeobecné zistenia o určitých skutočnostiach. Sudca jej nepreukázal, priame alebo sprostredkované ovplyvňovanie svedkov alebo spoluobvinených s motívom mariť objasňovanie veci. Navrhla uznesenie sudcu v časti o uvalení väzby zrušiť a prepustiť ju na slobodu resp. alternatívne rozhodnúť o jej nahradení dohľadom probačného a mediačného úradníka so stanovením primeraných povinností a obmedzení.

Podľa R. potreba vykonania ďalších procesných úkonov, sama osebe neznamená, že bude na nich pôsobiť, resp. mať objasňovanie veci a nezakladá kolúzny dôvod väzby. Na väzbu nestačí len popieranie spáchania skutku. Svedkyne P. a J. H. nie sú dôveryhodné, lebo reprodukovali iba informácie „z počutia“ od H.. Navrhla uznesenie sudcu o jej vzatí do väzby zrušiť a prepustiť ju na slobodu resp. alternatívne rozhodnúť o nahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka so stanovením najprísnejších primeraných povinností a obmedzení. Žiadala zohľadniť, že má trojročnú dcéru, ktorá je odkázaná na ňu. Má obavu, že dieťa jej bude odobraté príslušným orgánom.

Prokurátor sa k sťažnostiam obvinených nevyjadril.

Najvyšší súd podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/, 3 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnostiach podaných včas, na príslušnom súde prvého stupňa a proti rozhodnutiu, kde to zákon pripúšťa, na neverejnom zasadnutí v zákonnej lehote preskúmal správnosť výrokov uznesenia, proti ktorým sťažovatelia, ako oprávnené osoby podali sťažnosť, ako aj konanie im predchádzajúce a zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Zo zväzkov I – III. vyšetrovacieho spisu, ČVS: PPZ-491/NKA-PZ-ST-2016, a spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3Tp 21/2016, sťažnostný súd zistil, že vyšetrovateľ uznesením zo 7. apríla 2014, sp. zn. ČVS: KRP-121/1-VYS-BB-2014 začal trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin vraždy § 145 ods. 1 Tr. zák., uznesením z 10. októbra 2014 trestné stíhanie prerušil, uznesením z 23. mája 2016 v trestnom stíhaní pokračoval a uznesením z 9. augusta 2016 vzniesol obvinenie S. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. d/, e/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák., R. za účastníctvo vo forme organizátorstva, H. za účastníctvo vo forme návodcu a Hanuskovi za účastníctvo vo forme pomoci na obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa §§ 21 ods. 1 písm. a/, b/, c/, 144 ods. 1, 2 písm. d/, f/ Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v napadnutom uznesení.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) podal 11. augusta 2016 návrh na vzatie do väzby S. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. R., H. a H. podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, Tr. por.

Sudca pre prípravné konanie (ďalej len sudca) pri rozhodovaní o väzbe postupoval zákonným spôsobom. Obvinených vypočul v prítomnosti obhajcu a prokurátora.

Zo spisu vyplýva, že rozhodnutie sudcu má oporu v doposiaľ zadovážených dôkazoch. Zistené skutočnosti nasvedčujú, že skutok bol spáchaný, má znaky trestných činov, z ktorých sú S., R., H. a H. obvinení a sú dôvody na podozrenie, že ich spáchali. Z doposiaľ vykonaného vyšetrovania, zaistenými listinnými dôkazmi (súdny spor týkajúci sa vrátenia daru), prepisom zvukového záznamu (získaný podľa piatej hlavy Tr. por.), výsluchmi obvineného H., svedkov J. a P. H. možno považovať trestné stíhanie obvinených za dôvodné.

Sudca u všetkých obvinených existenciu väzobného dôvodu v zmysle písm. b/ ods. 1 § 71 Tr. por. odôvodňoval potrebou vykonania úkonov smerujúcich k odstráneniu rozporov vo výpovediach. V obsahu výpovedí obvinených videl reálnu obavu, že by mohli mariť trestné stíhanie ovplyvňovaním výpovedí svedkov alebo spoluobvinených. Podľa S., H. a R. táto argumentácia nestačí na kolúzny dôvod väzby. Najvyšší súd tento záver sudcu považuje za správny a zákonu zodpovedajúci. V danej veci treba zdôrazniť, že konkrétna skutočnosť v intenciách písm. b/ ods. 1 § 71 Tr. por. je prítomná i strachom svedkýň J. a P. H. o život a momentálnymi pomermi v rodine. Práve zistenie za akých okolností, mal byť zavraždený ich starý otec, bolo spustiacim motívom ich iniciatív smerom k polícii, pretože sa začali báť.

Dôvody preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s hrozbou dôvodnej obavy, že obvinení S. a H., by mohli pokračovať v trestnej činnosti s motívom zadovážovania si finančných prostriedkov, sudca u S. sprítomnil zistením, že je držiteľom zbraní a bol dvakrát súdom trestaný, posledne v roku 2015. U H. tým, že podľa výpovedí H. a svedkov obvinená bola závislá na hracích automatoch. Aj podľa sťažnostného súdu ide o konkrétne skutočnosti podľa písm. c/ § 71 ods. 1 Tr. por. Navyše H. sama priznala, že mala finančné problémy. H. vlastnícky previedol rodinný dom na J. a P. H., lebo H. si podvodne požičiavala peniaze a nevracala ich a hrozilo, že by prišiel o dom v exekúcii. S. v sťažnosti sám uviedol, že v minulosti spáchal trestnú činnosť s majetkovým motívom.

Z konania obvinených vyplýva aj podľa názoru najvyššieho súdu dôvodná obava, že budú pôsobiť na svedkov alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Preukázaná je i dôvodná obava, že S. a R. by mohli pokračovať v trestnej činnosti.

Námietky obvinených týkajúce sa neexistencie dôvodov na trestné stíhanie a dôvodov väzby sú neopodstatnené. Správne u všetkých sudca konštatoval, že dôvodnosť trestného stíhania je daná, rovnako ako aj väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a u S. a H. tiež podľa písm. c/. Zákonne uznal dôvod väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u H., i keď ho prokurátor nenavrhol. V zmysle § 72 ods. 2 Tr. por. totiž sudca nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný.

Sudca správne neprijal písomný sľub, ktorí podali R., H. a S. a ani nenahradil väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka R., H., H. a S.. Obvinení sú trestne stíhaní pre obzvlášť závažný zločin, kedy je možné inštitúty náhrady väzby prijať len keď sú tu výnimočné okolnosti. Doposiaľ známe charakteristiky osôb obvinených a ich doterajší spôsob rodinného života a vzájomné vzťahy nedávajú záruky obsahového naplnenia inštitútov náhrady väzby v zmysle § 80 Tr. por., ani za situácie, že by nešlo o trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin. U R. výnimočnou okolnosťou nie je ani starostlivosť o trojročnú dcéru, lebo táto má otca, ktorým je druh obvinenej.

Pre úplnosť najvyšší súd poukazuje aj na to, že konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Súdy tieto skutočnosti zisťujú z konkrétnej dôkaznej situácie, z tej ktorej trestnej veci a zároveň posudzujú, či vzatie do väzby je nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. Pre tento postup nie sú dané objektívne a nemenné kritériá a tieto sa vyvodzujú z povahy tej- ktorej trestnej veci a osoby obvineného a jeho pomerov. Konkrétne skutočnosti musia byť preukázané nielen pri vzatí do väzby, ale musia pretrvávajúť počas celej väzby obvineného.

Obhajoba obvinených je síce zákonná, ale iba podľa nej nemožno hodnotiť zaobstarané dôkazy. Do úvahy sa musia vziať všetky dôkazné prostriedky a nie iba tie, ktoré sú na prospech obvinených, ako to prezentovali S., H. a R., keď v sťažnosti tvrdili, že z dôkazov nevyplývajú konkrétne skutočnosti preukazujúce ich podiel na tejto trestnej činnosti, resp. že na ich strane nie sú dané väzobné dôvody. Nahradenie väzby inštitútmi podľa § 80 Tr. por. neprichádza do úvahy. Sudca sa tými

skutočnosťami zaoberal, čo je zrejmé z odôvodnenia napadnutého uznesenia.

Pri rozhodovaní o väzbe postačuje preukázať dôvodné podozrenie, že obvinený mal spáchať skutky, ktoré majú znaky niektorého trestného činu, nie je nevyhnutné, aby bolo podložené aj dôkazmi preukazujúcimi vinu obvineného spôsobom, aký je nevyhnutný pri rozhodovaní o vine. V skutku, pre ktorý obvineným bolo vznesené obvinenie, je vyšpecifikované, aký zámer mali mať v posudzovanom prípade a čo pre to mali vykonať. Z toho dôvodu, i podľa názoru najvyššieho súdu, sú ich námietky nedôvodné.

Najvyšší súd opakuje, že dôvodné podozrenie a dôvodná obava vyplýva z doposiaľ zadovážených dôkazov. Z nich možno vyvodit', že zrejme ide o obzvlášť závažnú trestnú činnosť spáchanú viacerými páchatel'mi.

Správne je i rozhodnutie sudcu o neprijatí písomných sľubov a o nenahradení väzby u obvinených uložením dohľadu probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Najvyšší súd tento inštitút v súčasnom štádiu trestného stíhania, aj s ohľadom na osoby obvinených ich doterajší život a charakter skutku, pre ktoré sú nateraz stíhaní, tiež nepovažuje za spôsobilý nahradiť ich väzbu.

Na podklade vyjadreného najvyšší súd podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených S., H., R. a H. zamietol ako nedôvodné.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

Bratislava, 23. august 2016

JUDr. Štefan H a r a b i n , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová